

HERA donijela Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom i nove tarife za kupce u zajamčenoj opskrbi

Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA) je 22. veljače donijela novu **Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom (Metodologija**, stupila na snagu 1. ožujka, [NN 20/19](#)). **Metodologija** definira način izračuna iznosa tarifnih stavki (tarifa) za zajamčenu opskrbu električnom energijom.

Na temelju Metodologije HERA je 8. ožujka donijela [nove tarife za zajamčenu opskrbu električnom energijom](#) koje će se primjenjivati od 1. travnja 2019.

Kao dio sustava zaštite krajnjih kupaca električne energije, u Republici Hrvatskoj trenutačno postoji institut **opskrbljivača u okviru univerzalne usluge - za kućanstva** (engl. *Universal Service Provider*) i mehanizam **zajamčenog opskrbljivača - za poduzetništvo** (engl. *Supplier of Last Resort*). Zaštitni mehanizam zajamčene opskrbe se aktivira kada određeni opskrbljivač električne energije prestaje s radom, a da bi njegovi kupci imali neprekinutu opskrbu električnom energijom.

Pravo na ZAJAMČENU OPSKRBU električnom energijom ima isključivo PODUZETNIŠTVO u slučaju izlaska njihovog opskrbljivača s tržišta električne energije. Zakon o tržištu električne energije (članak 49.) propisuje da tarifa u zajamčenoj opskrbi za svaku kategoriju kupca-poduzetnika mora biti viša od prosječne cijene na tržištu električne energije za odgovarajuću kategoriju kupca-poduzetnika.

Novom **Metodologijom**, odnosno novim tarifama donesenim na temelju **Metodologije**, želi se potaknuti kupce-poduzetnike koji su se našli u poziciji korisnika zajamčene opskrbe da sklope ugovor o opskrbi električnom energijom s jednim od opskrbljivača na tržištu – gdje bi trebali biti u mogućnosti ostvariti povoljniju cijenu električne energije.

HERA je 2013. godine donijela prvu Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom. Tarife određene na temelju te metodologije zadovoljavale su zakonski uvjet, odnosno bile su veće od prosječnih cijena na maloprodajnom tržištu električne energije. Međutim, tijekom 2018. godine došlo je do naglog porasta cijena električne energije na veleprodajnom tržištu te su tarife, izračunate prema tada važećoj metodologiji, za drugu polovicu 2018. godine bile manje od cijena na tržištu (pogotovo za prva dva mjeseca korištenja), a što je protivno odredbama članka 49. Zakona.

Izraziti porast cijena na veleprodajnom tržištu tijekom druge polovice 2018. opskrbljivači u Republici Hrvatskoj ugradili su u cijene koje su nudili kupcima na maloprodajnom tržištu električne energije. U takvim okolnostima, Metodologija iz 2013. godine pokazala se pretromom. Naime, takav se trend nije mogao odmah odraziti i na cijene u zajamčenoj opskrbi, jer je metodologijom bio propisan određeni vremenski pomak prilikom određivanja novih tarifa, a što je bilo prihvatljivo u uvjetima stabilnih cijena na maloprodajnom tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj.

Zbog novih okolnosti na tržištu električne energije, HERA je izradila prijedlog nove metodologije te je, nakon provedenog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, donijela **Metodologiju** koja uzima u obzir očekivane promjene cijena na maloprodajnom tržištu električne energije i čija će primjena rezultirati tarifama koje daju veću prosječnu cijenu zajamčene opskrbe od one na maloprodajnom tržištu električne energije. Osnovna razlika u odnosu na prethodnu metodologiju je što se tarife određuju učestalije (četiri puta godišnje, a ne kao do sada dva puta godišnje) i što se određuju primjenom referentne cijene električne energije koja se određuje na temelju podataka s regionalno relevantne mađarske burze HUDEX (<https://hudex.hu>) o najvećim prosječnim cijenama temeljne i vršne električne energije iz terminskih ugovora (engl. *futures*) za buduće i tri sljedeća tromjesečja.

Takav način određivanja tarifa doprinijet će pravovremenom uvažavanju cjenovnih trendova s veleprodajnog tržišta električne energije u tarifama zajamčene opskrbe.

U sljedećim tablicama prikazane su tarife za kupce u zajamčenoj opskrbi u razdoblju od 1. travnja 2019. do 30. lipnja 2019., za prva dva mjeseca korištenja i nakon prva dva mjeseca korištenja:

Tarifne stavke za prva dva mjeseca korištenja zajamčene opskrbe

Tarifni modeli		Tarifne stavke za radnu energiju [kn/kWh]		
		EN_{JT}	EN_{VT}	EN_{NT}
Visoki napon		-	0,6887	0,4051
Srednji napon		-	0,6694	0,3938
Niski napon	Plavi	0,6531	-	-
	Bijeli	-	0,7499	0,4411
	Crveni	-	0,6541	0,3848
	Žuti (javna rasvjeta)	0,5111	-	-

Tarifne stavke nakon dva mjeseca korištenja zajamčene opskrbe

Tarifni modeli		Tarifne stavke za radnu energiju [kn/kWh]		
		EN_{JT}	EN_{VT}	EN_{NT}
Visoki napon		-	0,7824	0,4602
Srednji napon		-	0,7605	0,4473
Niski napon	Plavi	0,7419	-	-
	Bijeli	-	0,8519	0,5011
	Crveni	-	0,7431	0,4371
	Žuti (javna rasvjeta)	0,5807	-	-